

КО ЈЕ ТВОЈ(А) ЈУНАК(ИЊА) ЗА 2023?

**Мултимедијални уметнички пројекат Филолошке
гимназије**

***трећи разред смера за ученике са посебним
способностима за сценску и аудио-визуелну
уметност***

Београд, јануар 2023.

Седам уметничких пројеката, чији су аутори ученици трећег разреда одељења за ученике са посебним способностима за сценску и аудио-визуелну уметност, настало је у оквиру мултимедијалног пројекта **"Ко је твој(а) јунак(иња) за 2023?"** који Филолошка гимназија реализује на предмету Аудио-визуелне уметности.

Серијали фотографија и кратки документарни филмови премијерно се представљају 31. јануара 2023. године у 18 часова у Филолошкој гимназији. Пројекције филмова и изложба фотографија насталих у оквиру пројекта отворене су за јавност.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА СЦЕНСКУ И АУДИО-ВИЗУЕЛНУ УМЕТНОСТ

Прва генерација у Филолошкој гимназији од школске 2020/2021. године

СТВАРАЛАЧКО МИШЉЕЊЕ И НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ – УМЕТНИЧКО ОДЕЉЕЊЕ

Од септембра 2020. године ученици Филолошке гимназије проучавају у редовној настави сценске и аудио-визуелне уметности, а наставу им држе професорке Биљана Тодоровић и Ирина Стојковић Кикић.

На стручним предметима, сценским уметностима и аудио-визуелним уметностима, ученици раде у групама. Програм предвиђа одређени број теоријских часова, али је фокус увек на практичним вежбама. На теоријским се часовима упознају са основним појмовима и принципима појединих области уметничког стваралаштва из домена позоришта, радија, филма, телевизије и нових медија. Уче да направе разлику између онога што јесте уметност и онога што се само представља као уметност. Њихове професорке уметничких предмета кажу да *усвајају знања и вештине које су им потребне да би читали, разумели и тумачили уметничка дела и већ од првог разреда вежбају да разбију сценску илузију или филмску магију на конкретне елементе и поступке.* Тако с временом прво постају висококвалификована публика.

У трећем разреду су, на предмету аудио-визуелне уметности, током првог полугодишта учили о документарном филму и фотографији кроз пројекат редитељке Чарне Манојловић Радоичић „Ко је твој(а) јунак(иња) за 2023?" Настала су четири различита документарна филма и три фото-пројекта. Оно на шта је поред континуираних инструкција, рада на развијању идеја и савладавању неопходних вештина за што квалитетнији снимак и филмски кадар редитељка указивала све време ученицима 3/8 јесте тимски рад, прецизност, одговарање захтевима у року, план и визија, брушење идеје, сврха филмског кадра, веза приче, слике и поруке, избор јунака, карактеристични портрети, први план на фотографији, живост боја, доминација детаља, квалитетан звук, пажљиво руковање техником и предприпремна фаза за завршетак самих филмова и фотографија.

Оно што сам имала прилику да видим на јавном часу пре саме премијере јесу реализоване идеје младих људи који су кроз свој први документарни филм и документарну фотографију оставили снажну поруку да: препознају, умеју да чују, имају смисао за детаљ, уклапају и компонују причу о појединцу и свима нама. Доминантно је кроз све њихове пројекте осећање да је човек и људски живот, као и избори које је правио да би га преживео и подигао квалитет својих снага у немилосрдним околностима, али и у слободи избора, не само дар и наслеђе него и благослов.

Ко су њихови хероји за 2023. годину? Један професор који је научио да преживи у дивљини у време Другог светског рата и утоли глад пијући воду из баре пуне жабљих јајашаца, али и да подвезе пупак беби са својих дванаест година. Други је човек, спасавајући свога пријатеља на минском пољу, остао без ноге, али и данас скија, рони и ради. Ту је и прича о свима нама као херојима и покреће питање шта је бити храбар и бити херој до конкретних примера оних људи који из саосећања према другом подижу све око себе у могућим линијама шанси за оно што јесте

достојно живота. Њихов херој је и теткица која свакодневно чини да простор школе буде педантан и очишћен, у своме реду. На фотографијама су портрети чланова породица и предела у којима су остали, људи који свакодневно по зими износе своје плодове на тезгу, као и прича о светлости над онима који се воле.

Прва генерација уметничког одељења потписује своје прве уметничке радове из школске клупе. Ако не буду пропуштали шансе и ако своје изузетне способности буду развијали, ко зна шта све могу бити једног дана!? Ово је порука њима, да се не би погордили, и нама, да знамо да ће се по делима њиховим знати шта смо их научили.

Хвала стручном сараднику на пројекту редитељки Чарни Манојловић Радоичић и њиховим професоркама Биљани Тодоровић и Ирини Стојковић Кикић.

Београд,
29. јануар 2023.

Драгана Ћећез-Иљукић,
директорка Филолошка гимназије

Захвални смо на прилици да у оквиру редовне наставе на предмету аудио-визуелних уметности имамо могућност сарадње са менторима, експертима из струке и носиоцима савремене домаће продукције. Рађање уметничког дела је увек празник, али обично исцрпљује, а неретко и боли. Пројектна настава овог типа ученицима омогућава да прођу кроз читав стваралачки процес са уметничког, техничког и маркетиншког аспекта у заштићеним, готово лабораторијским условима. На овај начин је могуће да се свеобухватна професионална оријентација будућих сценариста, редитеља, глумца, сниматеља, дизајнера звука, специјалних ефеката, аниматора, монтажера и продуцентата правовремено утка у опште образовање адолесцената.

Чарна Манојловић Радоичић, редитељка, која је аутор и реализатор овогодишњег пројекта „Ко је твој(а) јунак(иња) за 2023?“ успела је да П18 проведе кроз живот документарног филма и фотографије.

Од полазне идеје до премијере и изложбе протекло је непуна два месеца, а наша мала – али одабрана чета ђака стасала је у ауторе. Радосни смо што је баш овај пројекат прилика да по први пут широј јавности прикажемо заокружене резултате рада на предмету аудио-визуелне уметности и надамо се да ће сличних прилика бити још много.

Поносна сам на маштовитост, довитљивост, умеће и истрајност коју су показали Тарја, Марија, Уна, Касија, Доротеа, Реља, Николета, Матеја, Матија, Софија, Јана, Вук, Настја, Лука, две Саре и Андреј (као и Алекса, Нађа и трећа Сара). Они су моји хероји, не само за 2023. већ за увек!

Ирина Кикић, драматург

професор аудио-визуелних уметности

Идеја за уметничко-едукативни пројекат "Ко је твој(а) јунак(иња) за 2023. годину?" настала је као природни продужетак залагања за што квалитетније садржаје и уметничке праксе доступне онима који су се уписали у одељење за ученике са посебним способностима за сценску и аудио-визуелну уметност.

Ученици прве генерације уметничког одељења изаћи ће 2024. године из Филолошке гимназије са рафинисанијим креативним сагледавањем живота и критички развијенијим мишљењем од својих вршњака, са избрушеном перцепцијом света и осећајем за људе при изражавању идеја кроз различите облике и медије уметничких деловања.

Конкретним искуством практичног рада на овом пројекту, прва генерација смера за сценске и аудио-визуелне уметности у Србији, ученици трећег осам, прошли су у раду са мношћом кроз интересантне процесе истраживања теме јунаштва, херојства и јуначких подухвата, у духу данашњег времена. Ко данас може бити јунак, ко је јунакиња? Шта је херојски чин? Како живе и чиме се баве наши хероји? Истражујући и налазећи одговоре на ова питања и ми смо постали другачији него што смо били пре само два месеца.

Ученици су схватили да је настанак уметничког дела процес који захтева посвећеност, доследност и константну присутност ума, лично преиспитивање и истрајност, тражење мотива у свему што нас окружује.

Сагледали су чињеницу да је међусобна размена идеја, одговоран и квалитетан тимски рад, ослобођен од егоизма, неопходан за настанак филмског дела. Разумели су да је процес стварања филма често непредвидив и да увек треба бити спреман на прилагођавање, промене и доношење нових креативних одлука које ће филмско дело учинити добрим. Стекли су искуство да не треба да тугују када зарад квалитета филма избаце из финалне руке монтаже кадар који им драг јер је леп доживљај са снимања.

Установили су да направити добру фотографију не значи користити најновији модел мобилног телефона који бележи у 4К и има cinematic mode (док читате овај текст, на тржишту је већ нових пет верзија паметних телефона), већ бити ментално и емотивно присутан и артикулисан у стварању композиције и хватању тренутка у измаштану непролазност, бити прилагодљив околностима у којима се ствара одређена фотографија.

Читали су и гледали одабрана дела инспирисана патњама, снагом и подвизима различитих јунака и јунакиња који су преживели дискриминацију, насиље, исмевање, самоћу, глад, осуде и одбацивање околине, да би снагом воље напослетку успели у својим херојским наумима.

Коначно, ученици су схватили да уметност треба да буде ангажована и да као таква има моћ да помаже при поправљању и напретку друштвене заједнице. Тако смо дошли до четири краткометражна документарна филма и три фото-пројекта који су пред вама. Уживајте у искренности и истинама којима ова дела сијају.

Заслуге за реализацију пројекта Ко је твој(а) јунак(иња) за 2023? свакако носи директорка школе, госпођа Драгана Ђећез Иљукић, без чијег делања и разумевања би читав уметнички смер патио, као и предметна професорка, госпођа Ирина Кикић Стојковић, која од формирања смера посвећено ради на квалитетном увођењу ученика у области аудио-визуелних уметности, и захваљујући чијем залагању ме као менторку није дочекало одељење које нема конкретна теоријска сазнања о филму и фотографији.

Аутори и ауторке су ученици трећег осам, покренути и подржани мојом упорношћу да спроведемо наум и пред публику овим филмовима и фотографијама поставимо питање: шта чинимо да би овај свет био боље место за живот? Шта остављамо онима који ће доћи после нас?

Важност овог пројекта огледа се, осим уметничке праксе, у оснаживању ученика и ученица да током процеса креирања сопствених радова открију и разумеју сопствене изборе јунака и јунакиња који својом личним доприносом светле у данашњем пребрзом, површном и хаотичном свету, смештајући личности у елементе одређеног контекста.

Чарна Манојловић Радоичић
редитељка

Ко су они који су остали на свом парчету земље? Ко су они који се и даље боре?

Ауторка фотографија: Сара Савић

Херој је онај кога живот баци у рат. Онај чији нас живот научи да будемо захвални. Кроз приручник за преживљавање води нас архитекта Александар Саша Ајзинберг.

Аутори филма: Марија Арсић, Матеја Малешев и Реља Кнежевић

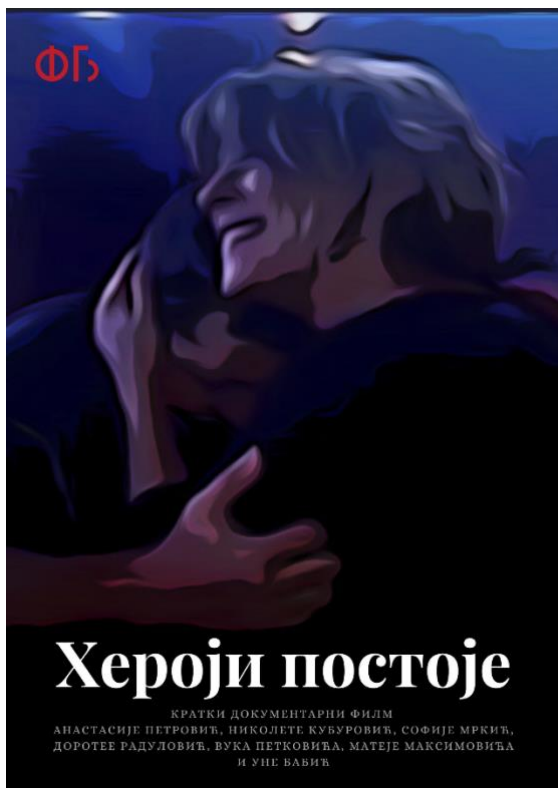

Изложбом фотографија, која је посвећена онима који раде на пијацама широм Београда и Србије, желимо да откријемо делиће њиховог напорног дана који почиње још пре изласка сунца. Они су за тезгама и по киши и по снегу, а овим портретима дарујемо публици њихове осмехе, које су нам и поред напорног посла искрено упутили. Инспирише нас њихова истрајност и упорност.

Аутори фотографија: Јана Пауновић, Тарја Антић и Лука Пешић

Ауторка филма: Сара Шведић

Да ли су хероји врста која изумире или их има на најразличитијим местима? У потрази за одговорима на ова питања, срели смо се са истинама појединаца чија душевна чистота произилази из храбрости и жеље за помагањем другима.

Наши мали другари, а затим и вршњаци, као и пријатељи из кафића „Звуци срца“ и специјална гошћа - глумица и активисткиња Анита Манчић, помогли су нам да дођемо до одговора ко су хероји и шта их одликује, а које смо сачували од заборава нашим кратким документарним филмом "Хероји постоје".

Аутори филма : Уна Бабић, Вук Петковић, Николета Кубуровић, Анастасија Петровић, Матеја Максимовић, Софија Мркић и Доротеа Ђанетаки Радуловић

Херој је особа која је увек ту за оне који су јој важни. Дар је имати у окружењу људе на које можете да се ослоните.

За мене је мој брат особа на коју сам увек могла да рачунам. Не постоје речи којима бих могла да дочарам колико га волим, а још мање речи постоји да опишем коју количину среће осећам када видим да је он срећан. Љубав је наш заједнички херој и наш покретач.

Ауторка фотографија: Касија Бакрачески

Ове године се навршава тридесет година откако Зорица Стојановић ради као теткица у Филолошкој гимназији у Београду. Кратки документарни филм прати један Зорин радни дан и истражује питање: Шта значи бити херој?

Аутор филма: Андреј Томин

Ауторка пројекта и менторка: Чарна Манојловић Радоичић

Ученици - аутори филмова и фотографија: Уна Бабић, Анастасија Петровић, Вук Петковић, Николета Кубуровић, Матеја Максимовић, Софија Мркић, Сара Шведић, Доротеа Ђанетаки Радуловић, Касија Бакрачески, Андреј Томин, Сара Савић, Марија Арсић, Матија Малешев, Тарја Антић и Реља Кнежевић

Продукција: Филолошка гимназија

Пројекат подржали:

ФГ

Филолошка гимназија у Београду, 2023.

www.filoloska.edu.rs